

Vietnam Veterans Memorial tvoří černé kamenné desky pokryté v celé ploše jmény obětí. Je to silné gesto, které nepotřebuje žádné další symboly. Autorka návrhu Maya Ying Linová byla v době vzniku památníku ještě studentkou. FOTO ČTK

Nepřemožitelná síla minimalismu

Po washingtonském Capitolu a památnících tří nejvýznamnějších amerických prezidentů se dnes na procházce po pamětihodnostech hlavního města Spojených států zastavíme u **válečných pomníků**.

mohutné dórské sloupy. Stojí ve West Potomac parku na jih od mělkého protáhleho bazénu a je věnován obětem první světové války, které pocházely z území District of Columbia, tedy z Washingtonu. Autorem památníku je architekt Frederick Brooke, který stavbu provedl v roce 1931, a uvnitř jsou poprvé zapsána i jména černošských a ženských obětí války. Také další monument je pojat v tradičním stylu. Je věnován padlým vojákům

Tady byla zjevně důvodem rozštěpení snažit zachovat neporušenou západovýchodní pohledovou osu, tedy od Washingtonu památníku k Lincoln Memorial. Další diskuse se samozřejmě vedou kolem pro mnohé až příliš tradičního pojetí stavby, která navíc poněkud připomíná některé monumentální kompozice známé ze Třetí říše, zejména projekty Hitlerova architekta Alberta Speera. Nejde jen o kamenné prvky, ale také bronzové věnce ne-

Linové. Jde o prostou zed doprovázenou cestou zapsitou do terénu. Zvolna klesající stěnu tvoří velké desky z černého granitu, jež celé pokrývají jména padlých. Nejsou řazena dle hodností, ale dle dat, kdy byl voják zabit nebo prohlášen za ne-zvěstného. Leštěná žula navíc odráží tvář pozorovatele i okolní krajinu. Nápisů se můžete bez problémů dotýkat.

Je to silný koncept, ale českého pozorovatele samozřejmě napadne, zda se mladá

tří k vyhledávaným místům někdějšího pražského gheta.

Tak jako v případě washingtonských památníků světových válek vadilo americkým milovníkům umělecké avantgardy jejich tradiční pojetí, byli to naopak mnozí oponenti z řad konzervativců, jimž se zdálo řešení Vietnam Veterans Memorial příliš minimalistické a žádalo jeho doplnění o naturalisticky pojatou partii. To se jim bohužel nakonec podařilo.